

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 8 (4).

IZDAN 1 JANUARA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 11955

Palmers Hans Joachim, Wien, Austrija.

Uređaj za izmenu optičkih pojava delova tela i postupak za njegovo izvođenje.

Prijava od 29 novembra 1934.

Važi od 1 aprila 1935.

Traženo pravo prvenstva od 30 decembra 1933 (Austrija).

Postizanje jednakomernih oblika tela, naročito takvih čije se linije imaju izraziti (istaknuti) u određenom pravcu, nastojalo se je postići već odavna radi estetičkog dejstva, pa su činjeni mnogi pokušaji da bi se bar približno došlo do idealne forme; u tu svrhu upotrebljavane su bandaže različitih vrsta, prslučići za stezanje, gumene čarape i tome slično.

Ovaj pronalazak, u suprotnosti sa napred navedenim, odnosi se na jedan postupak, koji primenom optičkih pojava, preimućstveno naročitim bojenjem, menja izgled željenih oblika i naročito ističe njihovu jednakomernu izduženost prema glavnoj osi, što se i želi postići. Važni oblici tela koji dolaze u obzir su na primer noga i kukovi.

Prema pronalasku preduzima se bojenje uglavnom tako, da se senčenje dela tela, odn. njegove prevlake protežu u pravcu izduživanja dotičnog dela tela, ruke, noge, kukova itd. Naročito bivaju čarape senčene u podužnom pravcu, pa se primerice tamnijim senčenjem ne samo slabi list na nozi već i sama noga izgleda mnogo duža. Takvo senčenje čarapa daje utisak da je ovde reč o jednom kaprisu mode, a stvarna svrha ne ističe se upadljivo. Suprotno tome, biće moguće, da se na pr. jednoj suviše vitkoj nozi da puniji izgled, a da ona pri tome ne izgleda zbijeno, ako se deo lista čarape ostavi svetliji, a ostali delovi se obojadišu tamnije, pri čemu se senčenje istovremeno izvede tako da ono teče u podužnom pravcu.

Razume se, da prelaz sa svetlijih na

tamnije obojene delove robe mora biti postupan. Bojenje čarapa može se na pr. vršiti pomoću postupka prskanja, ili pomoću naročitih naprava za bojenje, da bi se postigao željeni prelaz tonova. Sredstvo, koje takođe prema ovom pronalasku može poslužiti za to da se postigne senčenje jedne čarape, sastoji se u promeni koncentracije kupke boje, pri čemu se materijal, koji se ima obojiti redom vadi iz kupke ili u ovu zamače, ili se pak bojenje može postići na taj način, što se kupka boje ostavi nepromenjena, ali materija koja se boji potapa se različito duboko u kupku, da bi se na taj način izazvalo bojenje sa senčenjem.

Naročito korisno pokazala se je istovremena promena koncentracije kupke za bojenje sa naizmeničnom dubinom potapanja.

Na nacrtu je radi primera pokazan jedan uređaj koji služi za bojenje, gde sl. 1 pokazuje postrani izgled naprave, sl. 2 je izgled sa zadnje strane, a u sl. 3 je pokazan jedan detalj izmenjivog držača formi. Na sl. 4 i 5 pokazane su dve čarape prema ovom pronalasku.

Uređaj za bojenje prema ovom pronalasku sastoji se iz okvira 1, napravljenog iz ugaonog železa, plohog železa ili t. sl. koji je snabdeven stolnom pločom za prijem suđa 2 za boju. U konstrukciji kliznih šina okvira raspoređen je nosač 3, koji se može visinski podešavati, pomoću žičanih užadi 19, učvršćenih za kuku 20, tako da se on može dizati i spuštati. Dizanje i spuštanje nosača vrši se, radi uštede na snazi, pomoću

zupčaničkog prenosa 18, koji se stavlja u pogon ručicom 16. Da bi se prilikom izdizanja nosača sprečilo povratno klizanje, predviđena je, u cilju osiguranja, jedna zaprečna polužica 17. Pošto je nosač 3, unutar okvirne konstrukcije, snabdeven sa kliznim koturima 13, postiže se dizanje i spuštanje nosača formi, bez ikakvih smetnji. Strčeći krak nosača 3 nosi na polugi 4, obrtljivoj oko tačke 27, podužnu šinu 6, koja je snabdevena sa otvorima za umetanje držača formi 7. Gornja polovina poluge 4 nosi na svom produženju zavrtnjsko vreteno 9, provučeno kroz matično ležište 12, tako da se ono može pomoću matice 10 i kontramalice 11 podužno podešavati. Podužnim podešavanjem (premeštanjem) zavrtnjskog vretena 9 isklati se podužna šina 6 zajedno sa na njoj učvršćenim nosačem formi 7 i formama 8, tako da postoji mogućnost da se u boju potopi ili najpre prednji ili pak zadnji deo forme. Nosači formi 7, kao što je već pomenuto, snabdeveni su sa čepovima 26, koji se mogu utaknuti u odgovarajuće otvore na podužnoj šini i na njoj učvrstiti posredovanjem poluge 5.

Za povlačenje na niže poluge 5 služe zavrtnjski čepovi sa krilnim maticama 6a. Za postizanje jednakomernog prelaza, bez stepena, potrebno je da se forme sa materijom, koja služi za bojenje, pomeraju jednakomerno gore i dole u kupki boje. Prema pronalasku vrši se izvođene ovog radnog hoda tako, da je isključen svaki lični faktor i da se izvođenje radnog hoda vrši isključivo mehaničkim putem. Ako se sada ekscentar 14 stavi u obrtanje, posredovanjem ručke 16, onda klizni koturi 24 izdejtstvuju jednakomerno dizanje i spuštanje nosača 3, a time i izdizanje na njemu učvršćenih nosača formi 7 i formi 8.

Pošto se prilikom kretanja ekscentra 14 mora uvek izdignuti celokupna težina nosača, zajedno sa formama, izvedena je konstrukcija u smislu pronalaska tako, da nosač 3 u spuštenom stanju naleže svojom donjom ivicom na polugu jednog protutega 23, čime se izaziva stanje ravnoteže između nosača 3 i protutega 23.

Prema tome, pogon uređaja može vršiti jedno lice, bez naročitog naprezanja.

Dubina potapanja postiže se, pošto je mera spuštanja određena visinskim rasporedom ekscentra 14, smanjivanjem u sudu 2, nalazećeg se rastvora boje.

Prema tome ispusti se posle prvog bojenja jedan deo rastvora boje tako, da dubina potapanja, prilikom sledećeg stanja, izgleda smanjena. U izvesnim prilikama može se smanjenoj količini rastvora boje dodati još neka druga boja, tako da se isto-

vremeno sa smanjivanjem dubine potapanja izvrši i povećanje koncentracije boje.

21, 22 je cev za grejanje rastvora boje zajedno sa zatvaračkim ventilom.

Naročito se upozorava na to, da uređaj za bojenje prema ovom pronalasku nije u njegovoj primeni ograničen samo na bojenje čarapa, već da se izmenom; formi 8 može podvrgnuti neprekidnom bojenju i druga roba, kao kupaći trikoi, ogrtači, rublje itd.

Naročiti uređaj naprave za bojenje prema ovom pronalasku sastoji se u tome, da se na mesto jednog ekscentra rasporede dve ili više, pri čemu se istovremeno na nosaču raspoređeni klizni koturi izvedu tako, da se mogu podužno pomerati, a time se bez smanjivanja rastvora tekućine može postići različita dubina potapanja.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za promenu izgleda izvesnih oblika tela kao na pr. noge ili kukova itd. upotrebom nejednakomernog bojenja istih, ili jedne tako obojene prevlake, naznačen time, što se pojedinačni svetliji i tamniji tonovi boje protežu u pravcu glavnog izduženja dotičnog dela tela.

2. Oblik izvođenja postupka prema zahtevu 1, naznačen time, što tonovi boje postupno prelaze jedan u drugi.

3. Oblik izvođenja postupka prema zahtevu 1 i 2 naznačen time, što se senčenje čarapa vrši u podužnom pravcu noge.

4. Oblik izvođenja postupka prema zahtevu 1, 2 i 3, naznačen time, što je postrani deo lista noge svetlo, a prednja strana cevanice tamno obojena.

5. Oblik izvođenja postupka prema zahtevu 1, 2 i 3, naznačen time, što je postrani deo lista noge tamno, a prednja strana cevanice svetlo obojena.

6. Postupak za spravljanje prevlaka prema zahtevima 1—5 naznačen time, što se koncentracija kupke boje menja istovremeno sa promenjenom dubinom potapanja materije, koja se boji, prilikom uzastopnog bojenja.

7. Postupak za spravljanje prevlaka, prema zahtevima 1—5, naznačen time, što se materija za bojenje uzastopno, pri nepromenjenoj koncentraciji kupke boje, različito duboko potapa a što se može postići menjajući sadržinu kupke boje, ili pak različito velikim pomeranjima materije koja se boji.

8. Postupak za senčenje delova odeće, prema zahtevu 1, naznačen upotrebom postupka prskanja.

9. Uređaj za pravljenje u smislu pronalaska obojenih prevlaka, naročito čarapa, naznačen upotrebom visinski podešljive šine

(6) na kojoj su pojedinačni nosači (7) sa formama (8) učvršćeni tako da se mogu zamjenjivati.

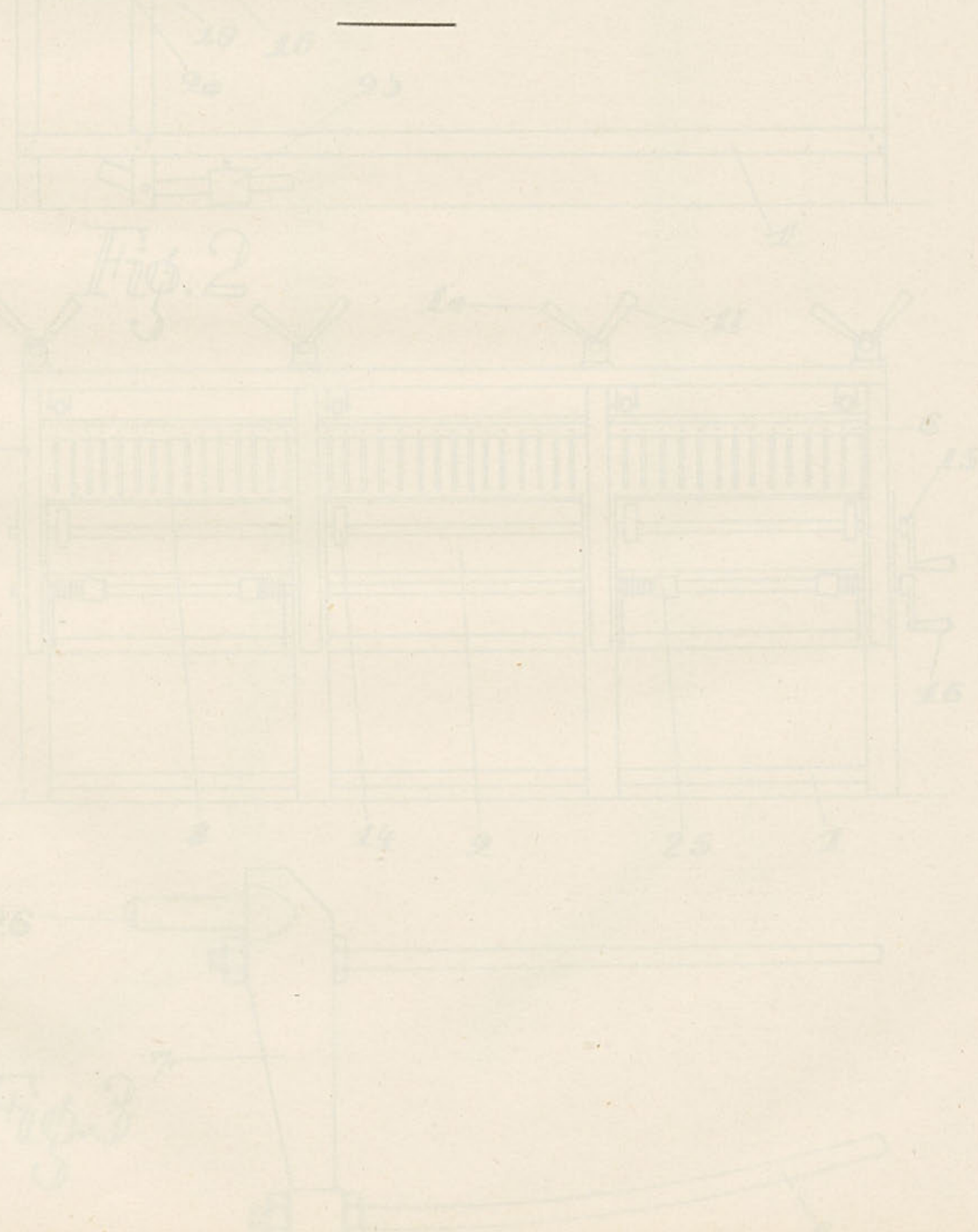
10. Uređaj za pravljenje prema pronalasku obojenih prevlaka a prema zahtevu 9, naznačen time, što je podužna šina (6) oko svoje podužne osi odn. oko sa ovom paralelne osi tako obrtno raspoređena, da na njoj učvršćeni nosač formi (8) u cilju potapanja u kupku boje može izvršiti klataće kretanje.

11. Oblik izvođenja uređaja prema zahtevima 9 i 10, naznačen time, što je podužna šina (6) koja pokreće nosače robe, određena za bojenje, učvršćena u gore-dole idućim preimućstveno L-oblika nosačima (3) koji s jedne strane, u cilju izjednačenja težine, počivaju na klatljivom protutegu (23)

a s druge strane se mogu pomerati gore i dole ručno ili mašinski pokretanim ekscentrom (14) koji saraduje sa kliznim koturima (24) u cilju menjanja dubine potapanja.

12. Uređaj prema zahtevima 11, naznačen time, što se kretanje na gore i na dole L-oblika nosača (3) vrši pomoću dva ili više ekscentara, ili pomoću jednog kupastog ekscentra.

13. Uređaj prema predhodnim zahtevima naznačen time, što se L-oblika nosači, koji se pokreću u mašinskom postolju, mogu tako visoko izdignuti; posredovanjem zupčanikog prenosa (18) da je omogućeno namicanje i skidanje robe određene za bojenje, pri čemu se klatćenje podužne šine (6) izdejtvuje posredovanjem zavrtanjskog vretena (9).

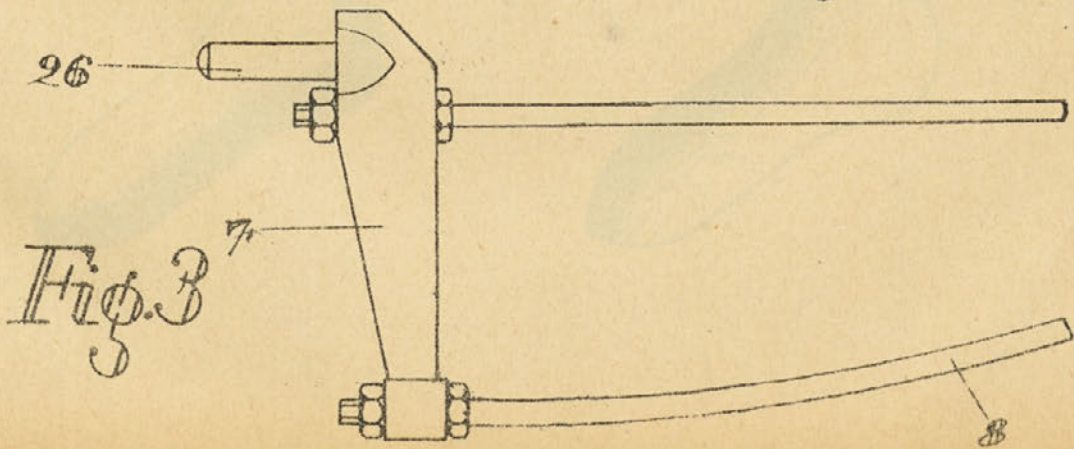
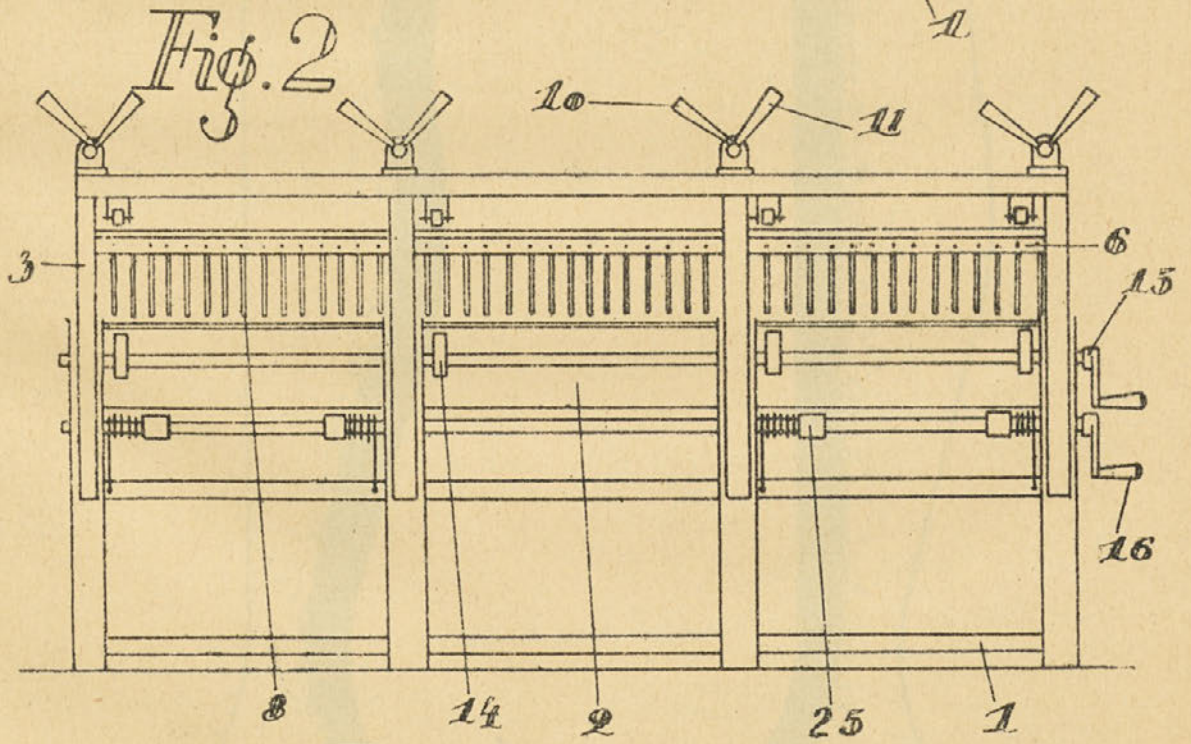
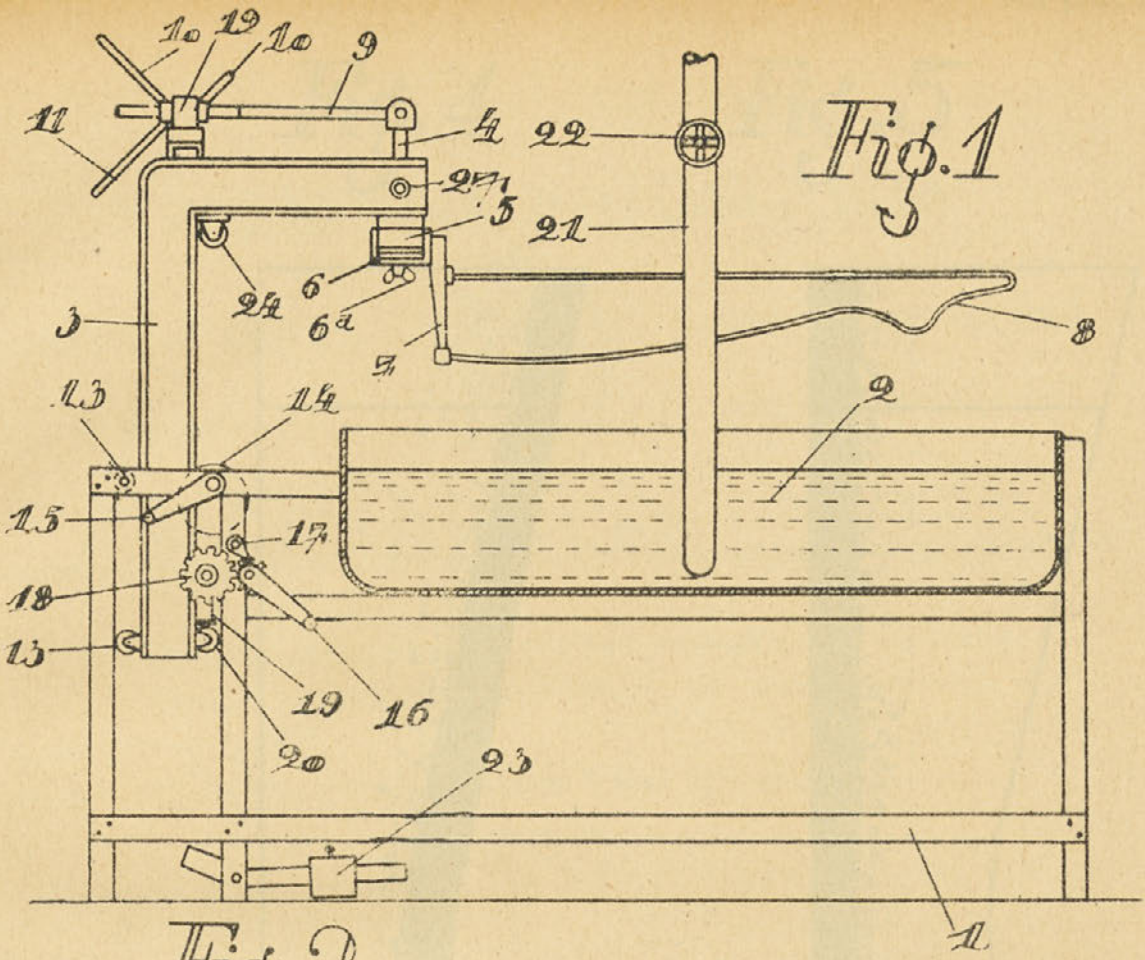

Fig. 4

Fig. 5

